CONCURSUL ŞCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEȚEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREŞTI
19 martie 2016

CLASA a XII-a

PROBA TEORETICĂ SCRISĂ

- **Minden tétel kötelező. Hivatalból 10 pont.**
- **Munkaidő 3 óra.**
- **I. Tétel (29 pont)**

Elemezzétek az alábbi térképet és válaszoljátok meg a követelményeket:

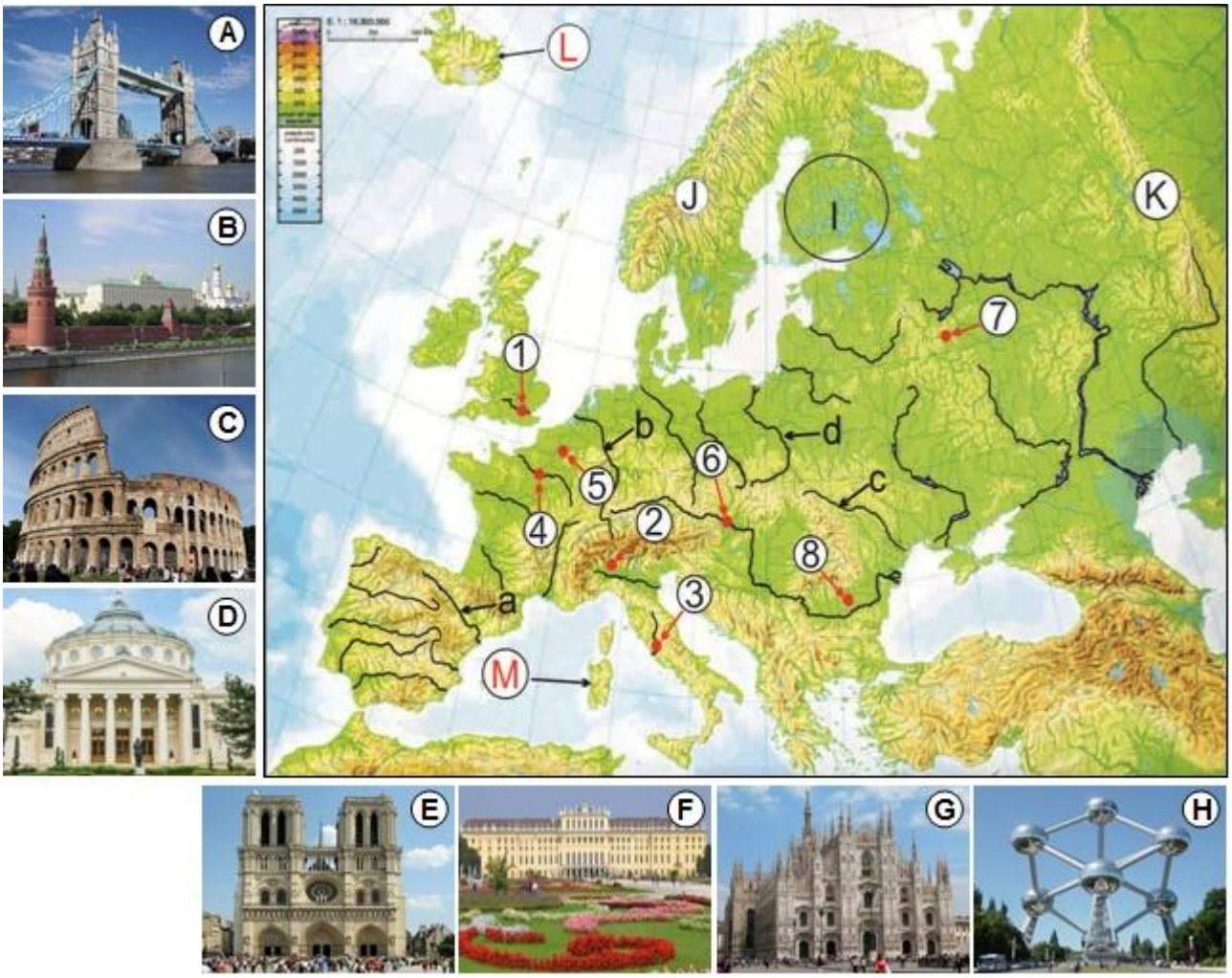

1. Az **A**-tól **H** betűig jelölt képek egyes európai városok jellegzetes turisztikai látványosságait ábrázolják. Társítsátok ezeket a megfelelő városokkal, melyek 1-től 8-ig vannak jelölve a térképen.
2. A **4-**es számmal jelölt városnak említsetek meg egy alaprajzi jellegzetességet.
3. Az **1**-es számmal jelölt város esetében határozzatok meg két történelmi fejlődési szakaszt.
4. A **3**- as számmal jelölt város esetében határozzátok meg :
   a. A városon áthaladó folyó nevét.
   b. A városra jellemző beszélt nyelvcsaládot.
5. Mutassatok be két okot, mely megmagyarázza a térképen **I** betűvel jelölt terület alacsony népsűrűségét.
6. Határozzatok meg két különbséget a térképen **J** és **K** betűkkel jelölt tájegységek domborzatának jellegzetességeivel kapcsolatosan.
   1. ***megjegyzés:*** *A különbségek a következő domborzati jellegzetességekre vonatkozhatnak: kialakulás, hegyképződés, magasság, kőzettani felépítés, genetikai domborzattípusok, más jellegzetességek.*
   2. ***megjegyzés:*** *A teljes pontszám akkor adódik meg, ha a különbségek összehasonlítva és nem külön-külön tárgyalódnak.*

7. Határozzatok meg két különbséget a térképen **L** és **M** betűkkel jelölt szigetek éghajlata között.

1. ***megjegyzés:*** A különbségek a következő éghgajlati elemekre vonatkozhatnak: éghajlattípus, évi/, a júliusi/januári átlaghőmérsékletek, évi átlagcsapadékmennyiség, uralkodó széljárás, éghajlati hatás.
2. ***megjegyzés:*** *A teljes pontszám akkor adódik meg, ha a különbségek összehasonlítva és nem külön-külön tárgyalódnak.*

3. Határozzátok meg a térképen **a**, **b**, **c**, **d** betűkkel jelölt folyamok neveit.

II Tétel (17 pont)

A mellékelt képeken megjelenő tájegységet Ludovic Mrazec tanulmányozta 1896-ban , de ennek eredetiségét Emmanuel de Martonne emelte ki.

Határozzátok meg:

1. a tájegység nevét;

2. geológiai felépítését;

3. erre a tájegységre jellemző domborzattípus kialakulásának módját, két domborzati formát és nevezzetek meg két turisztikai látványosságot amely ehhez a domborzattípushoz tartozik.

4. Erre a tájegységre jellemző egyedi biológiai, talajtani és éghajlati sajátosságokat.

a. éghajlati hatást ;

b. két növényfajt és két állatfajt ;

c. két talajtípust;

5. egy genetikai tótípust és a tónak a nevét.

III Tétel (6 pont)

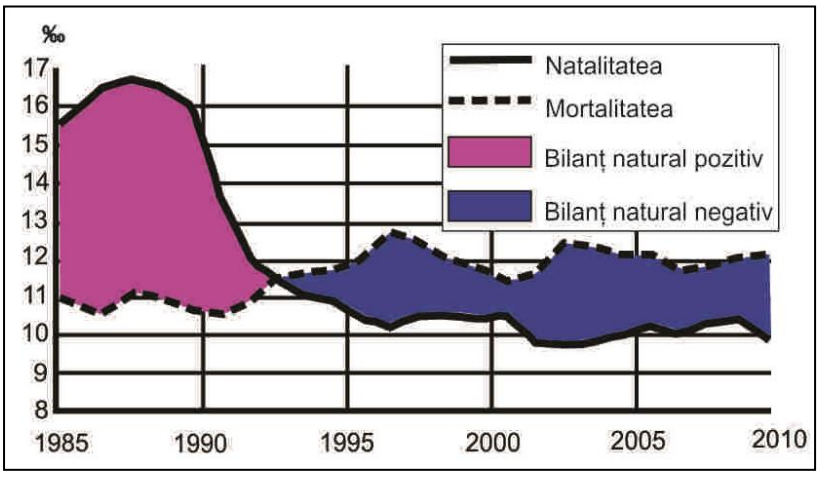

A mellékelt ábra bemutatja Románia lakosságának természetes szaporulatát 1985-2010 között. Határozzátok meg:

1. azt az időintervallumot amikor a természetes szaporulat negatív és két hosszútávú következményét ennek a demográfiai jelenségnek;

2. azt az időintervallumot amikor a születési aránynak magas értékei vannak és egy okot amely meghatározza ezeket az értékeket.

3. A 2010-es év természetes mérlegének értékét.

IV Tétel (10 pont)

”*Az éghajlat északon mérsékelt-szárazföldi, délen mediterrán. A növény és állatvilág mediterrán típusú, az erdők az ország területének kb. 1/3- t borítják. A Musala alpesi gerincén zergéket találunk, a tengerben a Caliacra fok mellett fókákat.*

A homokos partok védettebbek és úgy tűnik egyelőre vonzóbbak mint a romániaiak, Balcic üdülő Mária királynő kedvenc helye.”

A fenti szöveg alapján határozzátok meg:

1. a szövegben említett ország nevét;
2. a hegység nevét, melyen a Musala csúcs található, valamint azt a hegyképződést(orogenézist), melyben létrejött;
3. két Égei tengerbe ömlő folyó nevét amelyek ebben az országban találhatóak;
4. annak a tengernek a nevét, amelyre az országnak kijárata van és két tengeri kikötőváros nevét;
5. a Tundja folyóvölgy jellegzetes mezőgazdasági kultúrnövényét;
6. az ország legnépesebb nemzeti kisebbségét .

V Tétel (28 pont)

Elemezzétek az alábbi térképet és válaszoljatok a követelményekre:

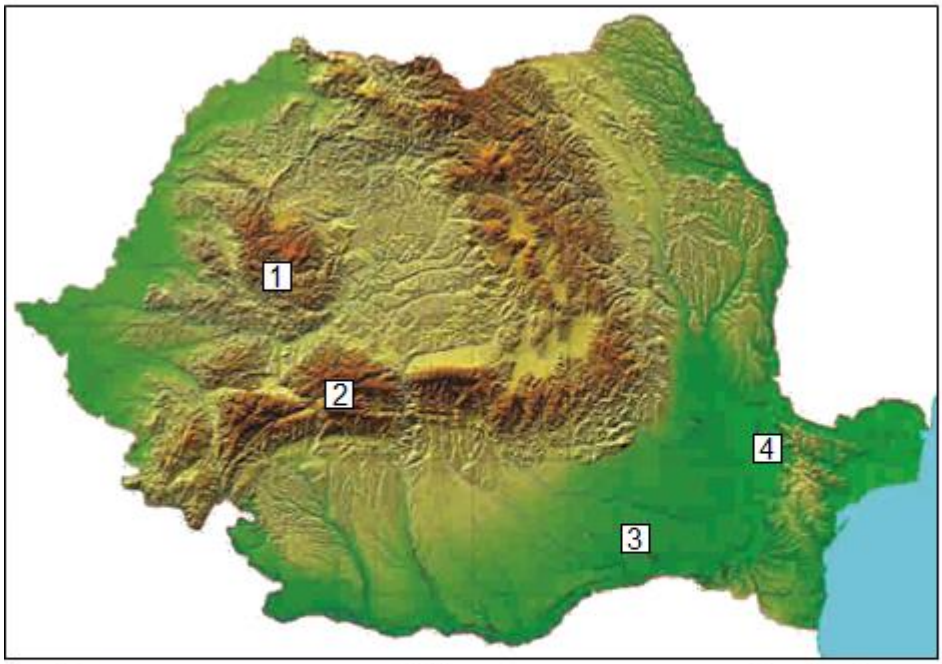

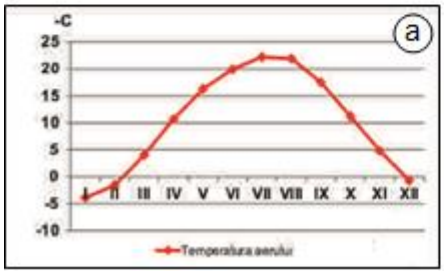

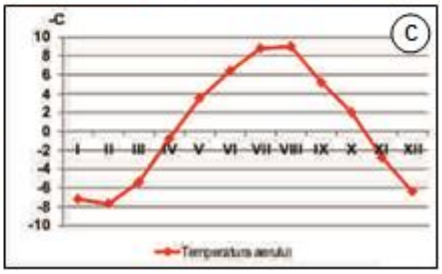

1.Az **1** és **4** számok romániai egységeket és alegységeket jelölnek a fenti térképen, a mellettük levő **A**- tól **D-**ig jelölt képeken növénytársulások láthatóak. Határozzátok meg a képek és az egységek, illetve alegységek közötti összefüggéseket.

2. Az **a** betűvel jelölt klímadiagramm a térképen **3**-as számmal jelölt tájegység éghajlati emeletére jellemző, a **c** betűvel jelölt klímadiagramm pedig a térképen a **2-**s számra vonatkozik. Hasonlítsátok össze a két klímadiagrammot, meghatározva:

a. mindkét tájegységre jellemző éghajlati emeletet;
b. a hőingást (amplitúdót) mindkét diagrammmra;
c. két tényezőt, amely meghatározza a havi átlaghőmérsékletek eltérő alakulását a két diagrammm esetében.

3. A térképen **1-**s számmal jelölt tájegység esetében :

a. magyarázzátok meg a ”kőzettani mozaik” jellegét és határozzátok meg a jellegzetes genetikai domborzattípust;.

b. a **b-**vel jelölt képen megjelenő helyi szél nevét , amely a délkeleti lejtőkön érződik és ezek két következményét, hatását;

c. annak a meteorológiai állomásnak a nevét, ahol a legmagasabb csapadékmennyiséget mérték;
d. két altalajkincset.

4. A térképen **4-**s számmal jelölt alegységre határozzátok meg:

a. annak a helyi szélnek a nevét, amely itt keletkezik és mérsékli a magas hőmérsékleteket

b. egy gazdasági tevékenységet, amely erre a tájegységre jellemző.

5. A térképen **2**- s számmal jelölt tájegység esetében határozzatok meg:

a.két genetikai domborzattípust;

b. három folyó nevét amelyek ebből a tájegységből erednek, s melyeken vízierőművek találhatóak.

CONCURSUL ŞCOLAR DE GEOGRAFIE

ETAPA JUDEŢEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREŞTI
19 Martie 2016

BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE

CLASA a XII-a

- **Se punctează oricare alte formulări / modalităţi de rezolvare corectă a cerinţelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.**

Subiectul I: ……..……..……..……..…….. 29 puncte
1. Se acordă **8 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare asociere corectă:
A - 1; B – 7; C – 3; D – 8; E - 4; F – 6; G – 2; H – 5.
2. Se acordă câte **1 punct** pentru oricare caracteristică morfostructurală corecta dintre:
- morfostructura inițială a fost dominant radiar-concentrică, generată prin extindere din nucleul istoric;
- morfostructuri polinucleare și rectangulare, dirijate prin amenajări de amploare, în condițiile suburbanizării, pe o rază de peste 30 km.
3. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru oricare etapă evolutivă corectă dintre:
- Vestigiile arheologice atestă o locuire anterioară cuceririi romane, în anul 43 d.Hr. În acest an romanii înființează orașul Londinium pe locul unui vechi fort celtic, construind un port și înconjurând așezarea cu un zid de apărare ale cărui ruine se pot observa și astăzi.
- După retragerea romană, în anul 410 d.Hr, orașul a decăzut.
- În secolul al-XIII-lea, orașul începe să se dezvolte, transformându-se într-un important centru comercial.
- În secolul al-XVI-lea, orașul a cunoscut o dezvoltare importantă, devenind la sfârșitul secolului al XVIII-lea, cel mai populat oraș din lume.
4. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:
a.Tibru;
b. grupa etnolingvistică: romanică/latină;
5. Se acordă **4 puncte**, câte **2 puncte** pentru fiecare răspuns corect:
- climat temperat rece, nefavorabil, cu temperaturi medii anuale între 0 și 5°C, temperaturi medii ale lunii iulie 15-20°C și ale lunii ianuarie, 0 și -5°C,
- întinse suprafețe ocupate cu lacuri și zone mlăștinoase,
- întinse suprafețe ocupate cu păduri,
- soluri nefertile.
6. Se acordă **4 puncte**, câte **2 puncte** pentru fiecare deosebire a reliefului corectă:
- Munții Scandinaviei s-au format în orogeneza caledoniană pe când Munții Ural s-au format în orogeneze hercinică;
- Munții Scandinaviei prezintă altitudini peste 2000 m (maxima în vf. Galdopiggen 2470 m) pe când Munții Ural prezintă altitudini sub 2000 m (maxima în vf. Narodnaia 1895 m).
- Munții Scandinaviei prezintă ghețari actuali, fiorduri, masivitate accentuată pe când Munții Ural sunt fragmentați tectonic, prezintă relief glaciar în nord.
7. Se acordă **4 puncte**, câte **2 puncte** pentru fiecare deosebire climatică corectă:
- Insula Islanda prezintă climat subpolar pe când în Insula Sardinia este climat mediteraneean.
- În Insula Islanda temperatura medie anuală este de 0-5°C pe când în Insula Sardinia acesta este de 15-20°C;
- În Insula Islanda temperatura medie a lunii iulie este sub 15°C pe când în Insula Sardinia acesta este de 20-25°C;
- În Insula Islanda temperatura medie a lunii ianuarie este între 0 și -5°C pe când în Insula Sardinia acesta este de 5-10°C;
- În Insula Islanda se resimt influențe polare în nord și oceanice în sud pe când în Insula Sardinia se resimt influențe climatice tropicale.
8. Se acordă câte **4 puncte,** câte **1 punct** pentru fiecare fluviu corect identificat:
a-Ebro; b-Rhin; c-Nistru; d-Vistula.

Total Subiectul I (8+1+2+2+4+4+4+4) = 29 puncte

Subiectul II: ……..……..……..……..…….. 17 puncte

1. Se acordă câte **1 punct** pentru: Podișul Mehedinți;
2. Se acordă **1 punct** pentru oricare dintre: roci sedimentare (calcare)/metamorfice;
3. Se acordă **6 puncte,** câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:
- relief carstic;
- modul de formare (***exemplu de răspuns***: dizolvarea calcarului în contact cu apa încărcată cu dioxid de carbon);
- oricare două forme de relief dintre: peșteri, lapiezuri, sohodoluri, doline și altele;
- oricare două exemple dintre: peșterile Topolnița, Epuran, Bulba, Complexul carstic Ponoare/Podul natural de la Ponoare/ lacul carstic Ponoare/Zăton, câmpurile de lapiezuri, Cheile Băluței (se pot lua în considerare și alte răspunsuri corecte).

4. Se acordă **7 puncte,** câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:
a. influența climatică: submediteraneeană;
b. oricare două specii de plante dintre: stejar pufos, cer, gârniță, alun turcesc, liliac, mojdrean etc. și oricare două specii faunistice dintre: vipera cu corn, scorpion, broasca țestoasă.
c. două tipuri de soluri: soluri brun acide de pădure și rendzine.

5. Se acordă **2 puncte,** câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:
- tip genetic: lac carstic;
- denumirea: Ponoare/Zăton.

Total Subiectul II (1+1+6+7+2) = 17 puncte

Subiectul III: ……..……..……..……..…….. 6 puncte

1. Se acordă **3 puncte,** câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:
   - perioada:1992-2010;
   - oricare două consecințe corecte.
2. Se acordă **2 puncte,** câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:
   - perioada:1985-1992 (se acceptă și perioada 1985-1990);
   - o cauză corectă.
3. Se acordă **1 punct** pentru oricare valoare între -2‰ și -2,2‰.

Total Subiectul III (3+2+1) = 6 puncte

Subiectul IV: ……..……..……..……..…….. 10 puncte

Se acordă **10 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:
1. Se acordă **1 punct** pentru răspunsul corect: Bulgaria.
2. Se acordă **2 puncte,** câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:
- Munții Rila;
- alpină.

3. Se acordă **2 puncte,** câte **1 punct** pentru oricare răspuns corect dintre: Marița, Struma,Tundja;
4. Se acordă **3 puncte,** câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:
- Marea Neagră;
- oricare două porturi-maritime: Balcic, Burgas,Varna s.a.

5. Se acordă **1punct** pentru răspunsul corect: culturi de trandafir;
6. Se acordă **1punct** pentru răspunsul corect: minoritatea turcă.

Total Subiectul IV (1+2+2+3+1+1) = 10 puncte

Subiectul V: ……..……..……..……..……..…….. 28 puncte

1. Se acordă **4 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect: **1 – D; 2 – A; 3 – B; 4 – C;**

2. a. Diagrama **a**: Etajul climatic de câmpie – **1p**; diagrama **c**: etaj climatic montan/alpin – **1p**;
b. Diagrama **a**: se acceptă orice valoare între 26°C și 28°C – **1p**; diagrama **c**: se acceptă orice valoare între 15°C și 17°C – **1p**;
c. Câte **2 puncte** pentru oricare doi factori: poziția geografică, altitudinea sau alți factori corecți.

3. a. Se acordă **2 puncte** pentru precizarea corectă a modului de formare și alcătuirea geologică;
se acordă **1 punct** pentru tipul genetic de relief dominant: relief carstic.
b. Se acordă **1 punct** pentru: Foehn;
Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru oricare două consecințe precizate corect, dintre: desprimăvărare, topirea zăpezilor, creșterea temperaturii, precipitații reduse și altele.
c. Stâna de Vale – **1p**;
d. două resurse de subsol – **2p**.

4. a. Bâltărețul – **1p**;
b. oricare activitate economică specifică acestei unități – **1p**.

5. a. Oricare două tipuri genetice de relief corecte – **2p**;
b. Oricare trei râuri cu amenajări hidroenergetice – **3p** (de exemplu: Lotru, Sebeș, Latorița, Cibin, Sadu etc.).

Total Subiectul V (4+8+9+2+5) = 28 puncte

OFICIU: 10 PUNCTE TOTAL: 100 PUNCTE